

Dr. J. J. Van der Leeuw

BOGOVI U PROGONSTVU

Objavljeno 1926.god

Teozofsko Društvo, Chicago

Autor "Vatre Stvaralaštva" i drugih djela

Posvećeno mom učitelju C.W.LEADBEATER-u

kojem dugujem više nego što ću ikada moći vratiti.

SADRŽAJ

Predgovor	2
I. DRAMA DUŠE U PROGONSTVU	2
II. PUT PREMA EGOSU	7
III. SVIJET EGOSA	12
IV. SNAGE EGOSA	15
V. POVRATAK IZ PROGONSTVA	19
Pogovor	21
EGOS – MEDITACIJA	21

Nino, Opatija, 2019

Predgovor

Sadržaj stranica koje slijede odnosi se na jedno buđenje Ego-svijesti, koje sam doživio prije kratkog vremena. Iako su spoznaje koje je donijelo to buđenje došlo u jednom jedinom trenutku, ipak mi je bilo potrebno mnogo dana da bi ih shvatio i mnogo stranica da bi ih opisao.

Ove spoznaje sada predajem drugima, u nadi da će i njima pomoći kao što su meni.

J. Van Der Leeuw

I. POGLAVLJE

DRAMA DUŠE U PROGONSTVU

Put okultizma često se naziva Putem patnje. Ne postoji nikakav razlog zašto mi taj Put patnje ne bi zvali Putem radosti. Isti onaj događaj koji znači patnju za našu nižu prirodu, znači radost za naše više Ja, a samo o našem stajalištu sa kojeg promatramo ovisi da li su naša iskustva radosna ili bolna. Neposredan cilj na Putu okultizma sastoji se u postizanju ujedinjenja ovo dvoje, ono što nazivamo našim nižim i našim višim Ja. Do tog ujedinjenja dolazi kod prve od velikih Inicijacija. Od trenutka individualizacije ne postoji značajniji događaj u povijesti ljudske duše nego što je to Inicijacija. Kao što to sama riječ kaže, to je novi početak, početak jednoga novoga života, svjesnog života u našem pravom Ja ili EgoSu (EgoS – znači Viši Ja, EgoSvijest-EgoS ili Atma-Buddhi-Manas, teozofski pojam, i nema nikakve veze sa pojmom koji se koristi u psihologiji kao ego ili egoizam, op.prev.).

Buđenje duše

Sve dok se čovjek na svojem hodočašću kroz materiju potpuno poistovjećuje sa svojim tijelom i slijedi isključivo njegove zahtjeve, potpuno zaboravivši na svoju pravu, božansku prirodu, on ne pati i zadovoljan je na jedan životinjski način. Tek kada duša u svom zemaljskom zatvoru počne prizivati svoj božanski dom, iz kojeg je prognana, kada kroz ljubav, ljepotu i istinu probudi svijest o svojoj vlastitoj pravoj prirodi, tada počinju patnje. Mi smo okovani za stijenu materije poput Prometeja, ali tek kada postanemo svjesni tko smo zaista, kada postanemo svjesni da smo zatvorenici, da smo prognani. Možda se nešto slično događa čovjeku koji je u djetinjstvu prognan iz svoje domovine, koji je mnoge godine živio među tuđincima, te se u oskudici i nevolji progonstva još jedva sjeća da se nekada nalazio u jednoj drugačijoj okolini. Ali jednoga dana možda čuje pjesmu koju je poznao u svojem djetinjstvu, te se u iznenadnom bolu sjeti svega onoga što je izgubio i pun tuge postane svjestan da je prognan, da je daleko od svega što mu je bilo drago. Kod tog sjećanja se u njemu ponovno rađa čežnja za njegovom domovinom i postaje jača nego što je to bila ikada ranije. Tek tada počinju patnje i borbe, patnje zbog spoznaje onoga što je izgubio, borbe pri pokušaju ponovnog osvajanja onoga što je nekada posjedovao.

Na sličan način, buđenje duše tijekom evolucije čovjeka ne donosi samo radost već i patnju. Sve dok čovjek živi animalnim životom svojih tijela, on je na određen način zadovoljan, ali sa sjećanjem na svoju pravu prirodu i viziju svijeta kojem pripada, počinje ona vjekovna borba za vlastito oslobađanje od upletenosti u materijalne svjetove, koju je izazvao time što se poistovjetio sa svojim tijelima. Do ovoga trenutka on svoja tijela nije osjećao kao opterećenje, ali sada mu postaju poput gorućeg ogrtača Nessusa (Nessus je bio kentaur, čovjek-konj, kojeg je ubio Herkul, pri čemu se Nessusova krv prolila i prilijepila po cijeloj Herkulovoj tunici, op.prev.), stežući ga tim više što su veća njegova nastojanja da

se oslobodi njihovog dodira. On od sada na sebe gleda kao na dvije osobe u jednoj, postaje svjestan jednog višeg božanskog Ja u sebi, koje ga neprekidno zove da se vrati u svoj božanski dom i jedne niže životinjske prirode, za koju je vezana njegova svijest, kojom ta tijela gospodare.

Moralna borba u čovjeku

Ne postoji veći problem i ne postoji veća teškoća u životu čovjeka od svijesti o postojanju dviju osoba u jednoj. Tako je već Sveti Pavao uzdisao nad borbom zakona tijela protiv zakona duha, te u svojoj mucij uzvikivao: „Dobro koje želim ne činim, već činim zlo koje ne želim. Ali kada činim ono što ne želim, tada to ne činim ja nego grijeh koji je u meni. Nalazim dakle zakon, kad hoću dobro da činim, zlo je prisutno u meni. Jer imam radost u zakonu Božjem po unutrašnjem čovjeku, ali ja vidim i drugi zakon u udovima mojim, koji se zalaže protiv zakona uma mojega, i zarobljava me grješnim zakonom koji je u udovima mojim. O jadan li sam čovjek! Tko će me izbaviti od tijela smrti ove?“ (Rimljanima, 7, 19-24).

Ta borba u čovjeku možda nije nigdje tako jasno opisana kao u "Ispovijedima" Svetog Augustina, gdje on kaže: "Privučen tebi bijah tvojom ljepotom, te bijah otrgnut od tebe uslijed moje vlastite težine i sa uzdahom padoh u niže, a ta težina, to su navike moga tijela." (7, 17). Nadalje govori: "Radosti mojega života koje bih trebao oplakati u suprotnosti su sa mojim tugama kojima bi se trebao radovati, a kojem putu će se pobjeda prikloniti, ja još ne znam." (10, 28). To je vječno iskustvo čovjeka koji se bori, kao što se Goethe izrazio rekavši: "Dvije duše stanuju, ah, u grudima mojim!" To je iskustvo do kojega dolazi svaki aspirant na Putu okultizma, pa čak i svaki čovjek koji pokušava voditi jedan plemeniti život prema diktatu njegovog višeg Ja, a zadržavaju ga i ometaju strasti njegovog nižeg ja. Niti jedan ljudski život nije bez te osnovne borbe, ta mnogo-glava hidra nam dolazi u susret u bezbrojnim oblicima i život mnogih aspiranata okultizma postaje jednom tragedijom zbog te unutarne borbe, koja ne uzrokuje samo velike patnje i stid od samoga sebe, već iscrpljuje i tijela i životnu snagu. Ima li u životu čovjeka bilo što, što bi bilo teže podnijeti od viđenja vizije duha, da bi tu viziju već u slijedećem trenutku zanijekali našim načinom života? Mi tada osjećamo samo-prezir za kojega Shelley kaže da ga je "teže piti od krvi", osjećamo dvojnost ponovnog poraza i ne živimo onako kako bi htjeli živjeti.

Ma kako velika bila ova ljudska tragedija, ipak je najtragičniji dio nje taj, da je ona potpuno nepotrebna i samo je rezultat našeg neznanja, neznanja o djelovanju naše vlastite svijesti.

Uzrok je neznanje

Posljednje što čovjek otkriva, to je on sam. To je jedna čudna ali univerzalna istina, da čovjekova žeđ za znanjem počinje sa onim što je najdalje od njega, a završava onim što mu je najbliže. Primitivan čovjek već je istražio nebesa, ali je tek moderni čovjek počeo istraživati tajne svoje vlastite duše.

Većina ljudi su tajna sami sebi, a mnogi od njih nisu čak niti svjesni postojanja tajne. Ako prosječnog čovjeka pitamo što je on, što je u biti živo biće, što se događa kada on osjeća, misli i djeluje, što je razlog borbe između dobra i zla koju osjeća u sebi, on ne samo da ne bi bio sposoban dati odgovor na to pitanje, nego bi mu se i pitanje samo po sebi činilo čudnim i novim. Ali da li može postojati nešto neobičnije od čovjeka koji ide kroz život i trpi sve na što nailazi, koji prolazi kroz bijedu što je zajednička svim ljudima, koji uživa u životnim radostima što brzo prolaze i nosi svoj vječni teret a da nikada ne pita zašto? Kada bi nekog čovjeka koji usprkos velikim neugodnostima i teškoćama kreće na put pitali kuda putuje, i kada bi nam odgovorio da mu to nikada nije palo na pamet, sigurno bi ga smatrali ludim. Međutim, upravo to isto se odnosi na većinu ljudi u svakodnevnom životu. Oni kreću na put od rođenja

do smrti, oni se vuku po mukotrpnom putu života i nikada se ne pitaju "zašto?", a ako to čine, tada postavljaju to pitanje na jedan površan način, ne brinući se uistinu o tome da li će naći odgovor ili ne.

No za svaku dušu, tijekom njenog dugog hodočašća, dođe vrijeme kada joj život postane nemoguć ako ne sazna "zašto" i kada duša, razočarana svijetom koji je okružuje, u kojem nikada ne nalazi konačno zadovoljstvo, za trenutak napusti pomaman lov na iluzije i u krajnjoj iscrpljenosti počine u tišini i samoći. U tom trenutku se u duši rađa svijest o jednom novom svijetu, ona se odvraća od blještavila okružujućeg svijeta i otkriva trajnu stvarnost koja se nalazi u unutarnjem svijetu, u svijetu Jastva. Tada, i samo tada dolaze odgovori o životu, kako je to Emerson rekao, duša ne odgovara riječima, već sama po sebi nakon traženja.

Znanje o našoj pravoj prirodi

U vrijeme dok traje borba, nastaju pitanja o smislu života i ljudskog bića samog po sebi, ali kada odgovor dođe to nije odgovor na pitanja već prije njihovo uklanjanje u doživljavanju stvarnosti same. Odgovor na pitanje o tajni ljudskoga bića nije u intelektualnom objašnjenju konstitucije čovjeka, već prije zapažanje njegovog unutrašnjeg Ja, i kao posljedica toga, otkrivanje svijeta toga Ja. Ako u tom svijetu promatramo problem dvojnosti, višeg Ja sa jedne i nižeg ja sa druge strane, koji svi mi imamo iskusiti u svakodnevnom životu, tada otkrivamo jednu čudesnu istinu.

Čovjek je po svojoj prirodi božanstven, kao sin Božji on ima udjela u naravi svojega Oca i dijeli Njegovu Božanstvenost. Jedini i pravi dom čovjeka stoga je Božanski svijet, gdje mi živimo, krećemo se i postojimo "od vječnosti do vječnosti". U svojem vlastitom svijetu ljudski EgoS razvija svoju vlastitu djelatnost i živi jednim životom radosti i veličanstvenosti, koji nadilazi svaku zemaljsku zamisao. Međutim, postoji lekcija ili iskustvo koje on u svojem vlastitom svijetu ne može naučiti i zato mora svoju svijest usmjeriti prema svjetovima vanjske manifestacije, tamo gdje vlada raznolikost i suprotnost između "ja" i "ne-ja". Samo tamo može EgoS pomoću tijela sastavljenih od materije tih vanjskih svjetova, postići samosvijest, tj. svijest o samome sebi kao jednoj odvojenoj individualnosti. Božanski svijet koji je pravi dom EgoSa, svijet je u kojem ne postoji ta razlika između ja i ne-ja, ali u kojem svaki dio dijeli univerzalnu svijest cjeline. Zato u tom svijetu EgoS ne može postići određeno samoostvarenje koje mu je potrebno. Samo u trostrukom univerzumu vanjske manifestacije, fizičkom, osjećajnom i mentalnom svijetu nalazimo dualnost između subjekta i objekta koja je neophodna za postizanje samosvijesti. Stoga se, da bi dostigao znanje, EgoS upućuje u vanjske svjetove i uzima tijela građena od te materije. Taj izlazak duše u svjetove tame nalazimo simbolički opisan u priči o Postanku. Jedan primitivan Raj nije stanje koje bi moglo biti trajati, kako god savršena bila njegova ljepota i sklad. Duša mora jesti sa stabla dobra i zla, stabla znanja, čak i na račun Raja. Kada duša postane svjesna svoje želje za upoznavanjem materijalnih svjetova, ona se odijeva u "odjeću od kože", materijalna tijela, u kojima mora živjeti pod uvjetima materijalnoga postojanja, "raditi i rađati u patnji". Kraj ovog dugog progonstva je izbavljenje ili preporod, do kojega dolazi kada duša ponovo stekne znanje o svojoj vlastitoj božanstvenosti i kada se u srcu čovjeka ponovo rodi Krist. Tada je ponovo osvojen raj, ali sada u punoj samosvijesti i EgoS u svojem vlastitom božanskom svijetu uživa plodove osvojene silaskom duše u materijalne svjetove.

Drama duše

Prema tome, ponavljane inkarnacije božanske duše u svjetovima vanjske pojavnosti možemo promatrati kao naročitu djelatnost EgoSa, u posebnu svrhu stjecanja znanja, koje može steći samo na

takav način. Sa ovim ulaskom božanske svijesti u tri tijela, fizičko tijelo, tijelo osjećaja i tijelo mišljenja, odigrava se tragedija, stvarni pad u materiju, koji uzrokuje sve kasnije patnje tijekom hodočašća duše. Dok jedan dio svoje svijesti šalje u tri tijela, taj dio se poistovjećuje sa tijelima u koja je protegnut i tom poistovjećenju počinje se smatrati tim tijelima, koja bi u stvari trebala biti njegovi sluge. Uslijed osjećaja da je ona ta tijela, inkarnirana svijest više ne dijeli sveobuhvatnu svijest božanskog Ja kojem pripada, već dijeli odijeljenost tijela i postaje jedno biće odijeljeno od i suprotstavljeno drugim bićima, postaje osobnost. To je stara priča o Narcisu, koji je ugledao svoju sliku na površini vode, koja ga je odražavala, i poželjevši je zagrliti, pri tome pao u vodu. Isto tako inkarnirana svijest pada u more materije i uslijed poistovjećenja sa odvojenim tijelima odjeljuje se od Ja, kojeg je dio i više se ne prepoznaje kao ono što ona stvarno je - sin Božji.

Tada počinje dugotrajna tragedija duše u progonstvu, koja je zaboravila svoje božansko nasljedstvo i poniženje njenog nesvjesnog podređivanja tijelima, koja bi trebala biti samo njeni poslušni instrumenti. Postoji stari mit gnostika o Sofiji, božanskoj duši, koja živi u progonstvu među lopovima i razbojnicima koji je ponižavaju i muče, sve dok je Krist ne oslobodi i vrati u njezin božanski dom.

Može li postojati veća tragedija i veće poniženje nego što ga trpi jedna božanska duša, jedan član najvišeg plemstva, plemstva koje pripada samom Božanstvu, koja je predmet poniženja i vrijeđanjima jednog postojanja u kojem zaboravlja svoj visok položaj i trpi vlastito porobljavanje od strane materije? Ponekad kad vidimo čovječanstvo u njegovom najgorem izdanju, ružno u svojim svađama, neskladno u svom otuđenju od Prirode, sirovo i okrutno ili glupo i površno, mi osjetimo ovu silnu tragediju progonstva duše i postajemo bolno svjesni poniženja koje unutar nas trpi besmrtni Ja.

Nužnost promjene

Stoga je naša svijest o dvojnog biću, biću višeg Ja unutra i nižeg ja izvana, utemeljena na neznanju. Mi nismo dvoje, već jedan. Mi smo božansko Ja i ništa drugo. Njegov svijet je naš svijet, Njegov život je naš život. Ono što se događa je to da kada iznosimo našu božansku svijest u tijela, kroz koja moramo stjecati određena iskustva, poistovjećujemo se sa tim tijelima i postajemo nesvjesni onoga što uistinu jesmo. Tada zatočena svijest, porobljena od tri tijela, slijedi njihove želje i mi to tada nazivamo nižim ja ili osobnošću. Glas iz nutrine, naš vlastiti istinski glas, osjećamo kao zov višeg Ja. Između to dvoje, između EgoSa i osobnosti, dolazi do borbe i patnje, našeg istinskog raspeća. Međutim, većina naših patnji je zbog našeg neznanja, a one prestaju kada spoznamo našu pravu prirodu. To znači potpunu promjenu stava. Prije svega, naše poimanje dvojnosti naše prirode je pogrešno. Mi uvijek govorimo o duši, duhu, višem Ja, EgoSu ili kako već nazivamo našu višu prirodu, kao o nečemu ili nekome iznad nas, dok mi sami, niža priroda ili osobnost, živimo ovdje dolje. Mi onda sagledavamo naše napore kako bi dosegli više kao pokušaje dostizanja nečega nama potpuno stranog i zato teško dostupnog. Stoga često govorimo o "ogromnom naporu" koji je potreban za doseganje višeg Ja, a drugi puta govorimo o inspiraciji ili spoznaji, duhovnoj snazi ili ljubavi, kao nadošlima iz tog višeg Ja dolje k nama. U svim tim slučajevima činimo osnovnu pogrešku da se poistovjećujemo sa onim što mi nismo i sa takvim stavom pristupamo cijelom problemu. Prvi uvjet duhovnog postignuća je zasigurno da smo mi duh ili viši Ja, a drugi, važan i značajan kao prvi, je povjerenje u naše vlastite snage kao EgoSa i hrabrost da ih slobodno koristimo. Umjesto da naše uobičajeno stanje svijesti smatramo normalnim i prirodnim, a EgoS smatramo nekim uzvišenim bićem koje je moguće doseći samo stalnim i ogromnim naporom, mi moramo početi naše uobičajeno stanje svijesti shvatiti kao nenormalno i neprirodno, a život duha, od kojeg našim stalnim trudom ostajemo otuđeni, smatrati našim pravim životom.

Nenormalno stanje odvojenosti

Jedva da nam ikada padne na pamet koliko stalan i ustrajan napor ulažemo da bi održali iluziju o našim odijeljenim osobnostima. Tijekom čitavog dana mi se moramo potvrđivati, moramo čuvati našu voljenu osobnost od napada drugih, moramo paziti da ne bude previđena, zapostavljena ili povrijeđena ili da joj na bilo koji način ne bude uskraćeno dužno poštovanje koje joj prema našem mišljenju pripada. Osim toga težimo jačanju naše osobnosti time što joj nastojimo pribaviti sve stvari koje poželi.

Uslijed identifikacije našeg pravog duhovnog Ja sa privremenim tijelima kroz koja se Ja manifestira, rađa se iluzija o našem odvojenom biću. To je kao da svijest pravog Ja ili EgoSa silazi u tijela, gdje se tako zapetlja i umota da stvori jednu zasebnu sferu svijesti koja se usredotoči oko tijela i time veže uz njih. Ali to nije normalno stanje, to je sasvim nenormalno i neprirodno. Isto tako bi mogli smatrati normalnim i prirodnim jednu gumenu vrpču koju bi rastegli na određenom mjestu i tako rastegnuti dio učvrstili na nekom predmetu. Ta veza nije normalna i u trenutku kada vrpca više nije učvršćena, ona će se vratiti u svoj prirodni oblik i opet postati jednom harmoničnom cjelinom. Na isti način i mi moramo samo osloboditi našu svijest od tijela za koja smo je vezali. Mi moramo samo napustiti iluziju odijeljenosti koju čitav dan tako pažljivo njegujemo i rastegnuti dio svijesti koji čini odijeljenu osobnost će se na prirodan način i automatski vratiti natrag u viši Ja, koji mi u stvari i jesmo. Mi jako mnogo govorimo o velikom trudu i naporu koji je potreban da bi se postigla duhovna svijest, ali koliko pažnje ikada obraćamo na ogroman napor i trud koji su neophodni da bi se održala iluzija odijeljenosti? Mi u stvari i nismo svjesni da je održavamo. Postalo je našom drugom prirodom da se održavamo na račun naše okoline, da postizemo ono što želimo i da čuvamo to što imamo. Stoga je posljedično i potreban ogroman napor za samopotvrđivanja i veličanja osobnosti što više i ne primjećujemo, ali postoji.

Učinimo zato jedan konačan napor volje da bi se otresli te duboke predrasude, koja nas drži porobljenim od svijeta materije i prijeći da vidimo što smo mi zapravo. Prepoznamo, potvrdimo i održimo našu vlastitu božanstvenost. U toj tvrdnji nema ponosa ili odjeljivanja, jer osnovni ton tog svijeta u koji mi tako ulazimo, našeg vlastitog istinskog svijeta, je jedinstvo, a takve stvari poput sebičnosti ili ponosa na vlastitu veličinu ne mogu postojati u takvoj atmosferi. Ponos je biljka koja može cvjetati samo u gušćim područjima svijeta materije. U trenutku kada ulazimo u naš pravi dom, takve stvari nužno prestaju postojati. Samo kroz takvo oslobađanje od robovanja tijelima, ostvarivanjem snaga koje svatko od nas posjeduje kao božanski Ja ili EgoS, kao i našim odbijanjem da se ponovno upletemo u mrežu materijalnog postojanja, možemo postići ono što namjeravamo dosegnuti, slobodu od ogorčene i iscrpljujuće borbe između višeg i nižeg ja, koja truje život mnogim ozbiljnim aspirantima, povlačenje iz nižeg u više Ja - Posvećenje.

Djelovati, a ne samo odobravati

Nema nikakve svrhe u čitanju i prepoznavanju ovog kao istinitog, poštujući njenu istinitost samo s neke udaljenosti. Ako od toga želimo imati koristi, tada to za nas mora postati nešto više od učenja, to mora postati djelom. Zato ćemo na sljedećim stranicama pokušati izvršiti probu, ne samo prepoznati da smo mi u našoj istinskoj svijesti EgoS, već ćemo tu svijest u stvarnosti razmrsiti od ograničenja, u koja je sputana, i uvesti je tako oslobođenu u svijet božanske radosti i slobode gdje pripada.

Već je skoro postalo frazom da su djela a ne riječi ono što nam je u današnje vrijeme potrebno, a ipak je to jedna duboka istina, koja bi trebala biti ostvarena u nekoj vrsti predavanja i knjiga u kojima autor ili govornik ne bi samo govorio stvari koje će publika prihvatiti ili odbaciti, već u kojima će se on i njegovi čitaoci ili slušaoci uputiti na jedno putovanje u područje nepoznatog, na kojem doduše jedan vodi a drugi ga mogu slijediti, ali gdje ipak svatko mora ići sam za sebe. Na taj način bi naša predavanja trebala

biti akcijska predavanja, naše knjige akcijske knjige, a oni koji slušaju ili čitaju bi u svojoj vlastitoj svijesti morali doživjeti ono o čemu se govori. Učinimo tako sada jedan pokušaj, nastojeći se prepoznati kao ono što stvarno jesmo, ne čitajući zato ove stranice na jedan čisto objektivni način, kao da promatramo neku predstavu koja se odvija izvan nas samih, već se pokušajmo poistovjetiti sa onim što je rečeno i u našoj svijesti učiniti ono o čemu čitamo na ovim stranicama.

II. POGLAVLJE

PUT PREMA EGOSU

Počni razmišljati o sebi i obrati pažnju na ono što ti dolazi u tvoj um kada tako činiš. Primijetiti ćeš da misliš na sebe kao na jednu fizičku pojavu, onako kako se vidiš u ogledalu, sa licem koje ti je poznato i imenom koje imaš sada. To je prva iluzija koju moraš savladati, jer sve dok mislimo na sebe kao na fizičko tijelo mi se i dalje poistovjećujemo sa tim tijelom, a to je upravo ono što ne smijemo činiti. Poistovjećujući se sa našim fizičkim tijelom, ili njegovim finijim pandanom eteričkim tijelom, mi se stavljamo u službu njegovim željama i uvjetima postojanja. Slijedom toga naše tijelo reagira na svaku promjenu okolnosti kojima je izloženo i slijedi svoj vlastiti put umjesto naš. Rezultat je slabost i loše zdravlje, te izvjesna težina i tupost u tijelu, koja ga čini nesposobnim da reagira na unutarnje Ja.

Promjena u fizičkom tijelu

To se sve mijenja kada mi savladamo iluziju da smo mi fizičko tijelo i kada ga vidimo kakvim ono je, naš sluga ili instrument u fizičkom svijetu. Mi moramo, da tako kažemo, okrenuti polaritet svih odnosa, umjesto da nama vlada fizički svijet preko našeg fizičkog tijela, sa kojim smo se poistovjetili, mi moramo ovladati fizičkim svijetom uz pomoć našeg fizičkog tijela kojega smo učinili poslušnim nama. Težište mora biti premješteno iz fizičkog tijela u svijest, mi moramo doslovno osjećati kako povlačimo našu svijest iz fizičkog tijela i stojimo iza njega i kroz njega djelujemo, a nismo jedno sa njime. Rezultat te promjene našega stava prema fizičkom tijelu je dalekosežan. Kao što se strugotine željeza sakupljaju oko zajedničkog centra kada im se približi magnet, te se poredaju duž magnetskih silnica u tako stvorenom magnetskom polju, isto tako se i djelići eteričkog i fizičkog tijela podvrgavaju vladajućem utjecaju volje umjesto da su kaotično i bez svrhe podložni svakom slučajnom vanjskom utjecaju. Na taj način moramo postati svjesni tijela, i osjetiti promjenu koju uzrokuje naša sigurnost da mi nismo tijelo, već da je to tijelo naše. Moramo osjetiti da unutarnja vitalnost više hrani i energizira eterička i fizička tijela nego ona vitalnost koja dolazi izvana. Tu promjenu nije potrebno toliko razmatrati koliko se ona mora osjetiti i iskusiti. Mi moramo osjetiti kako naše fizičko tijelo postaje rezonantno i podatno za unutarnju svijest, podložno njenim zakonitostima i uvjetima prije nego onima fizičkog svijeta koji ga okružuje.

Taj stav moramo održati prilikom svega što činimo tijekom dnevnog života. Stalno moramo osjećati da svjesno djelujemo kroz fizičko tijelo i da ono ne djeluje samo od sebe. Mi mu moramo osigurati redovitost u njegovim navikama, jelu, spavanju i kretanju, kako bi ono moglo biti naš savršen instrument. Ako mi dnevno ne vježbamo mišiće našega fizičkog tijela, ne možemo očekivati da naše tijelo bude elastično i odgovarajuće. O fizičkom zdravlju ovisi mnogo više nego se praktično priznaje. Isto tako moramo provoditi uzimanje hrane, tako da fizičkom tijelu omogućimo da ostane budno i senzitivno. Umjesto da jedemo bilo što i na bilo kakav način, moramo uzimati samo takvu hranu koja će tijelo učiniti čišćim, jačim i profinjenijim instrumentom za našu upotrebu, a za vrijeme jela moramo biti svjesni što činimo, da mi tim jelom iznutra izgrađujemo tijelo. To je opet nešto što mi moramo

učiniti i iskusiti, a ne samo intelektualno shvatiti. Moramo imati osjećaj da svjesno jedemo i da sa svakim zalagajem hrane duhovno je ugrađujemo u tjelesno tkivo. Svim onim kršćanima koji pripadaju nekoj crkvi, koja priznaje sakramente i znaju značenje Pričesti, poznat je naročit način na koji se primaju posvećeni elementi. Na isti način bi trebali uzimati svaku hranu, jer sva materija je posvećena kroz prisutnost Krista i Njegov je život u svim stvarima, iako se Njegova prisutnost u posvećenoj hostiji i vinu otkriva u svoj svojoj punini.

Na taj i druge načine možemo pripomoći promjeni eteričkog i fizičkog tijela, koja je hermetičkim filozofima bila dobro poznata kao "preporod" tijela, i tijela učiniti savršenim instrumentima unutar njem Ja. To je jedna istinska promjena i kada je dovršena, vladavina fizičkog tijela nad našom sviješću zauvijek je prekinuta, a ono je time postalo jednim dobro ugođenim instrumentom za našu upotrebu.

Promjena u astralnom tijelu

Povucimo sada središte naše svijesti iz fizičkog tijela, postupak koji se sasvim prirodno odvija ako promijenimo pristup prema našem tijelu. Mi našu svijest naravno ne povlačimo sasvim, jer tada bi zaspali ili pali u trans, ali mi više ne držimo svijest na tijelu, već na jednoj višoj razini a djelujemo kroz tijelo, a to je nešto sasvim drugo.

Kada smo to učinili, tu istu promjenu koju smo izazvali u fizičkom tijelu moramo sada provesti i u astralnom. Ovdje nailazimo na istu poteškoću. U pravilu, mi naša osjećajna tijela prepuštamo svijeta osjećaja, mi dopuštamo da ih taj svijet određuje, dopuštamo željama i osjećajima da nastaju u našem osjećajnom tijelu uslijed vanjskih utjecaja. Naravno da mi to ponekad ne znamo, mi u svjetovima koje zovemo "unutarnjima", u svijetu osjećaja i u svijetu misli još nismo naučili razliku između "Ja" i "ne-Ja" i prema tome osjećamo da osjećaji i misli "dolaze iz nas", dok oni u stvari dolaze izvana ili su barem uzroci njihovog nastanka izvan nas. Kada bi gledali vidovitim putem, tada izgleda kao da astralno tijelo pokazuje različite obojene mrlje, koje su bez ikakvog reda raspoređene po njemu i koje se pod vanjskim utjecajima lako mijenjaju. Sve se to mora promijeniti. Naše osjećajno tijelo mora postati našim nositeljem u astralnom svijetu. Ono mora doći pod vlast EgoSa i u njemu je potrebno izvršiti iste promjene koje smo proveli u fizičkom tijelu. Mi ga moramo oživjeti iznutra i kroz njega slati osjećaje koje mi želimo imati.

Pokušaj u sebi osjetiti tu promjenu. Pokušaj osloboditi svoje astralno tijelo od svih sitnih želja i osjećaja koji stvaraju tolike smetnje i odredi sam koje osjećaje ti, božanski Ja, želiš dopustiti u svom osjećajnom tijelu. Osjeti te emocije i neka one svjesno zrače iz tebe. Prije svega osjeti ljubav, ne ljubav koja želi posjedovati, već ljubav koja izlazi slobodno prema svim bićima i stvarima. Onda osjeti predanost, predanost prema Majstoru, predanost velikom djelu, predanost prema najvišem što znaš, preplavi svoje astralno tijelo tom predanošću. Zatim nastoj osjetiti simpatiju za sve koji pate, osjeti kako tvoje srce iznosi samilost prema svakome tko na ovome svijetu pati. Na kraju osjeti duhovnu težnju, osjeti kako intenzivno stremiš višim stvarima i kako tvoje osjećajno tijelo zrači tu istinsku duhovnost. Ako ti, kao Ja, na ovaj način odrediš koje emocije želiš gajiti i ako te više emocije svjesno šalješ kroz svoje astralno tijelo, ono stvarno postaje sasvim drugačije. Umjesto da pokazuje plutajuće zamagljene osjećaje koje se neprekidno mijenjaju, ono postaje zračeci objekt, koji postojano zrači osjećaje koje si odredio imati i koje sada ritmički pulsira pod unutarnjim poticajem. I vidovnjaku ono sada izgleda drugačije, umjesto da pokazuje magličaste obojene mrlje ono sada pokazuje nekoliko određenih osjećaja koji su koncentrično raspoređeni i ravnomjerno zrače iz središta astralnog tijela. Tako je u njemu došlo do iste promjene o kojoj smo govorili u vezi fizičkog tijela.

I ovdje možemo usporediti promjenu sa onim što se događa strugotinama željeza pod utjecajem magnetskog polja. U astralnom tijelu sada djeluje jedna centralna, upravljajuća volja, koja ga iznutra oživljava i određuje. Ono je sada postalo naš sluga i nikakve pobude, osjećaji ili iskušenja izvana ne mogu više u njemu probuditi osjećaje ili strasti koje mi ne želimo. Astralno tijelo više nije dio astralnog svijeta koji ga okružuje, već se odijelilo od njega i postalo usklađeno sa unutarnjim Ja. Došlo je, da tako kažemo, do promjene polariteta, ono je sada oživljeno iznutra i neprekidno odašilje više emocije pomažući svijetu oko sebe.

Ako smo iznjedrili promjenu u astralnom tijelu, tada smo se za još jedan korak približili nadvladavanju one dvojnosti između višeg i nižeg ja, koji nam je u prošlosti proizveo toliko patnji i koji je nastao u našem neznanju dopuštajući jednom dijelu naše svijesti da njome ovladaju tijela. Podređujući astralno tijelo unutarnjem Ja, oduzeli smo mu centar svijesti, odijelili svijest od tijela za koje se zaplela, čime smo svijest doveli korak bliže svijetu kojem pripada, a astralno tijelo time učinili našim iznutra oživljenim slugom.

Promjena u mentalnom tijelu

Mentalno tijelo je sljedeće kojemu moramo posvetiti pažnju i promijeniti ga. Na neki način je promjena koju moramo provesti u mentalnom tijelu najvažnija od svih, jer u tom misao-tijelu leži prava opasnost, čak i ako mi takvu opasnost možemo ignorirati.

Mi nikada ništa ne radimo niti nešto kažemo a da prije nemamo neku misao, jednu sliku onoga što ćemo učiniti, prvo to „zamišljamo“. Mi toga nismo svjesni, razum djeluje takvom brzinom a naša svijest je jedno toliko nepoznato područje za nas, da nama nisu poznate stvari koje se tu odvijaju. Ako se radi samo o podizanju ruke, i u tom slučaju mi prvo mislimo na taj pokret i stvaramo njegovu sliku, a ta slika, stvaralačko biće, ostvaruje se kroz djelovanje. Misao u nama je manifestacija Svetog Duha, Boga Stvoritelja, i to je ta vrhovna stvaralačka Energija koja dolazi do izražaja u našoj snazi mišljenja i čini je dvosjeklim mačem, koji je za nas tim opasniji kad ne poznajemo njegovu moć. Kada mislimo mi stvaramo jednu sliku u mentalnom tijelu, stvaramo jedan predmet i ispunjavamo ga sa božanskom stvaralačkom energijom, koja se mora isprazniti u djelovanju. Ponekad je potrebno više puta ponavljati jednu misao da bi sakupili količinu stvaralačke energije koja je dovoljna za namjeravano djelo, a misli koje često ponavljamo čine da u nama dolazi do stvaranja navike i mi u takvom slučaju nismo u stanju oduprijeti se stvarima koje smo sami proizveli.

To sve ne bi štetilo kada bi mi naše misaone slike sami stvarali, kada bi mi, božansko Ja, sa punom sviješću sami stvarali slike. Ali mi dopuštamo da slike u nama nastaju uslijed vanjskih utjecaja, da poticaji iz vanjskoga svijeta stvaraju slike u našem mentalnom tijelu i stvaralačku mentalnu materiju oblikuju u misaone forme, koje zatim, napunjene energijom, streme naravno pražnjenju i time i svojem ostvarenju, a ovdje leži opasnost, strahovita opasnost za čitav naš život. U toj neobuzdanoj djelatnosti mentalnog tijela se stvarno nalazi izvor svih naših unutrašnjih borbi i duševnih poteškoća. Samo naše neznanje dozvoljava tu nekontroliranu djelatnost tijela, koje bi trebalo biti nama na upotrebi umjesto da ono nas koristi. Ako dozvolimo da se naša mentalna tijela na ovakav način izvane pobuđuju u stvaranju slika, tada smo izgubljeni i naša borba počinje.

Opasnost nekontrolirane imaginacije

Uzmimo kao primjer slučaj nekog alkoholičara. On poznaje bijedu koju uzrokuje njegova slabost, on zna da rasipa svoju zaradu i da njegova obitelj gladauje, zato u svojim trijeznim trenucima, donosi odluku

da prekine. Idući ulicom prolazi pored mjesta gdje se pije, vidi ljude kako ulaze i izlaze, možda čak i osjeti miris alkohola. Do tog trenutka je bio siguran od iskušenja, siguran od borbe, ali što se sada događa? U djeliću sekunde on zamišlja sebe kako pije, u njemu nastaje misaona slika i na trenutak on živi i djeluje u toj misaonoj slici u kojoj uživa u piću. On osjeća kako je zadovoljio svoju žudnju, ali ustvari ona je time samo postala veća, tako da je djelo koje zatim slijedi skoro neizbježno. Zatim, nakon što je stvorio sliku, on se prekasno okreće svojoj volji i kaže: "Ja to ne želim učiniti." Ali tada je već prekasno, borba je u stvari uzaludna. Kad je misaona slika jednom stvorena, obično slijedi i ostvarenje u djelu. Ponekad naravno slika nije dovoljno jaka i čovjek je uspješno potisne. Ali čak i tada dolazi do borbe i iscrpljivanja tijela i do patnji koje iz toga proizlaze. Bolji bi put bio spriječiti da dođe do nastanka stvaralačke misaone slike i umiješati se dok bi miješanje još bilo djelotvorno.

Usljed te nedisciplinirane imaginacije se stvara više patnji nego što možemo misliti. Sve bezbrojne situacije u životu tolikih ljudi u kojima im ne uspijeva obuzdati svoje niže strasti, naročito seksualnu želju, rezultat su nedisciplinirane imaginacije a ne slabe volje. Može se osjećati jaka želja, ali tek stvaralačko mišljenje dovodi do djela. Većina ljudi zanemaruje svoju imaginaciju, budne snove ili misli i smatra ih bezopasnim jer nisu opipljive ili vidljive običnom pogledu. U stvarnosti su one jedina i prava opasnost. Za ljude sa jakom seksualnom željom opasnost se ne sastoji u tome da vide predmet svojih želja ili da na njega misle, sve dok si prilikom tih misli ne stvore sliku zadovoljenja svoje žudnje. Za njih opasnost počinje tek onda, kada stvore sliku kako popuštaju svojoj strasti i ako sliku koju su stvorili jačaju svojom požudom. Čovjek može biti okružen predmetima svojih želja a da ne dođe u nikakve poteškoće ili bude upleten u borbu, samo kada bi mogao obuzdati svoju imaginaciju, svoju stvaralačku snagu mišljenja, da ne reagira na predmete koje vidi. Mi nismo u dovoljnoj mjeri svjesni da predmeti naših želja ne posjeduju nikakvu snagu sve dok mi odbijamo reagirati na njih, sve dok se ne prepustimo imaginacijama koje djeluju stvaralački. Ali kada smo to jednom učinili, tada niti borba ne može izostatati. Tada se pozivamo na ono što mislimo da je naša volja i pokušavamo pobjeći ogromnim otporom od posljedica naše vlastite imaginacije. Malo ljudi je do sada naučilo da tjeskoban ili mahnit otpor nastao iz straha je nešto jako različito od volje.

Upotreba volje

U svojem epohalnom djelu o snazi imaginacije ili snazi stvaralačke misli, M.Coue govori da snaga imaginacije uvijek odnosi pobjedu ako se sukobe volja i imaginacija. I ima potpuno pravo, ako pod voljom podrazumijevamo samo ovaj snažan i plašljiv otpor, koji se kod većine ljudi nalazi na mjestu volje. Ako na primjer učimo voziti bicikl i vidimo usamljeno stablo na našem putu, ono zasigurno predstavlja prepreku koja dovodi do pada, naša greška leži u neobuzdanoj imaginaciji. Mi se predajemo umišljaju da ćemo udariti u stablo i stvaramo sliku koja prikazuje kako nam se to događa, a tu sliku još i snažimo osjećajima, u ovom slučaju strahom. Tada se tome počinjemo opirati, ali mi taj plašljiv i mahnit otpor ne bi smjeli zvati "voljom". Taj otpor samo pojačava umišljanje i čak doprinosi tome da se dogodi ono što želimo izbjeći. No kada bi upotrijebili našu stvarnu volju, tada našoj uobrazilji ne bi uopće dozvolili da reagira na stablo. Kada primijetimo stablo i mirno uočimo njegovo postojanje, ne smijemo dopustiti da utječe na našu svijest, već moramo našu maštu zauzeti jasnom i otvorenom cestom, na kojoj želimo uživati. Stablo za nas praktično ne bi postojalo i sve što bismo vidjeli bila bi otvorena cesta.

Postoji priča o tri strijelca koji su se natjecali tko će od njih pogoditi pticu na jednom udaljenom stablu. Prvi je vidio stablo ali je promašio pticu, drugi je vidio pticu i samo je okrznuo, a treći (ptica je morala biti izvanredno strpljiva) nije gledao niti stablo niti pticu već samo njeno oko koje je gađao, i tako mu je pogodak uspio. To je snaga prave volje, snaga viđenja samo onoga što želimo postići i ničeg drugog.

Kada bi čovjek sklon piću upotrijebio svoju istinsku volju, on bi imao u vidu samo jedan cilj, a taj je da ide tamo kuda je krenuo, a u tom slučaju prolazak pored gostionice ne bi u njemu izazvao nikakvu borbu niti iskušenje. Snagom čiste istinske volje mi možemo našu imaginaciju usredotočiti na neki cilj kojega smo odlučili postići. Posebna uloga volje se ne sastoji u tome da nešto učinimo ili da se protiv nečega borimo, već da u našoj svijesti utvrdimo određeni cilj i da sve ostalo isključimo.

Mentalno tijelo – najvažnija točka

Dakle, moramo početi od mentalnog tijela, ne smijemo dozvoliti da se u našem mentalnom tijelu stvore bilo kakve slike bez našeg dopuštenja, bez odluke našeg unutarnjeg Ja. Mentalno tijelo je potrebno očistiti od svih misaonih oblika, svih slika, svih tragova beznačajnih misli. Zatim se to isto mora učiniti i sa ostalim tijelima, okrenuti polaritet, učiniti da njihove čestice odgovaraju i pokoravaju se unutarnjoj svijesti, a ne da se pokoravaju okolini. Ova promjena je vidovitom oku odmah uočljiva i cijelo se mentalno tijelo pojavljuje poput zračćeg predmeta osvijetljeno svjetlom unutarnjeg Ja, usmjereno i usklađeno sa našom vlastitom pravom sviješću.

Ali niti to još nije dovoljno, na taj način možemo spriječiti mentalno tijelo da nam škodi i da bude prepreka na našem putu, ali ništa više. Mi moramo stvaralačku snagu našeg mišljenja učiniti snagom za dobro, ne samo spriječiti je da nam škodi, već je moramo upotrijebiti tako da nam pomaže. To znači da moramo stvarati i jačati našim emocijama samo takve slike, koje želimo vidjeti ostvarene u našem svakodnevnom životu. Cilj našeg razvoja je savršenstvo, ne savršenstvo u sebičnim ciljevima, već ono kroz koje će ukupni teret svijeta biti malo smanjen. Umjesto da se zamišljamo, kao što to često potpuno nesvjesno i nehotice činimo, da smo i da činimo ono što u stvari nikada ne bi željeli, mi se moramo zamišljati kao savršene ljude kakvi želimo biti i kakvi ćemo jednoga dana postati. Čitavom svojom stvaralačkom misaonom snagom zamišljaj se božanskim u ljubavi, božanski u volji, božanskim u mislima, riječi i djelu, ispuni čitavo svoje mentalno tijelo tom slikom, jačaj je osjećajima radosti i ljubavi, posvećenosti i stremljenja. Ta slika će se ostvariti, jer i ona podliježe istim zakonima kao i nepoželjna imaginacija koja nam je pričinila toliku nevolju. Ali mi smo sada stekli svijest o snazi imaginacije i više nismo njen rob, iskorišteni od nje, već mi koristimo nju, istu snagu koja je bila naš neprijatelj, sada je postala našim prijateljem.

Ne postoje ograničenja u različitim načinima iskorištavanja stvaralačke snage imaginacije u izgrađujuće umjesto u destruktivne svrhe. Mi možemo tu bezgraničnu snagu upotrijebiti ne samo u našem ponašanju i dnevnim poslovima, već i u poslu koji radimo i na način kojim sebe obnavljamo, čineći naše mentalno tijelo našim slugom i dobrovoljnim instrumentom.

Povucite sada središte svoje svijesti i iz mentalnog tijela i pustite ga da prijemčivim na unutarnji Ja, kao što ste učinili i sa fizičkim i astralnim tijelom. Mi sada imamo tri tijela koja su poput slugu u tri svijeta iluzije, ona su tri konja koja vuku našu kočiju kroz niže svjetove, ali Ja je božanski kočijaš koji više ne dopušta da konji idu kuda oni žele, već ih vodi svojim putem. On je odvratio svijest od njene zapletenosti sa tri tijela i priveo je svijetu kojem stvarno pripada, od kuda od sada upotrebljava ta tijela kao svoje poslušne sluge.

III. POGLAVLJE

SVIJET EGOSA

Kada se svijest oslobodila zarobljeništa tri tijela, ona se opet prirodno ujedinjuje sa Jastvom, koje ona u stvari i je.

Pokušaj sada svijest dovesti natrag u Egosa, i više od toga, pokušaj ostvariti i steći znanje, onkraj sjena sumnje, da si ti taj Egos, božanska duša koja je bila u progonstvu. Dovedi je natrag u svijet kojem ona pripada, uđi u svijet koji je tvoj pravi svijet i istoga trenutka ćeš se prepoznati kao unutarnje božansko Ja, jedno sa božanskim u svim stvarima. Od sada ne može postojati više nikakva sumnja o tome jesmo li mi više ili niže ja, nema više iscrpljujuće borbe između dva suprotstavljena pola našeg bića, više ne postoji dvoje, zarobljena i prognana svijest vratila se u roditeljsku svijest od koje je odlutala, čovjek je ponovno jedno, unutarnje božansko Ja, koje svjesno koristi tri tijela kao svoje instrumente, ali više nevezan na njih.

Ne dovodi svoju svijest u Egosa samo u mislima, nemoj samo intelektualno prihvaćati da si ti Egos, već to ostvari, budi Egos i živi u svom vlastitom svijetu. Ako ti je uspjelo odijeliti svijest od tijela, tada ti više ne će biti teško da je dovedeš u Egosa, jer svijest i svijet Egosa je naš pravi dom.

Kad mi stoga ponovno ulazimo u svijet iz kojeg smo bili prognani na tako dugo vremena, naše prvo iskustvo je neizreciv osjećaj slobode i radosti. Kada nakon dugog progonstva kojeg smo proveli u zatočeništvu materije ponovo stupimo u naš pravi svijet, zaslijepiti će nas svjetlo, kao što bi nas zaslijepilo Sunce nakon mnogo vremena provedenog u nekom zatvoru u kojega ono nije dopiralo. Bili bi nadvladani svjetlom koje nas okružuje i slobodom od ograničenja koja su nas sputavala. Tu u tome svijetu sve je istinsko svjetlo i radost. Egos u svom vlastitom svijetu živi život takve neusporedive blaženosti i ljepote da je dovoljno da to vidimo samo jednom i nikada više nećemo pasti kao žrtva svijeta iluzije. Mi smo se vidjeli u našoj božanskoj ljepoti u svijetu koji je naš dom i ne postoji nikakva zemaljska moć koja bi nas mogla ponovo uvjeriti u vjerovanje da smo mi tijela. Slomljena je čarolija koja nas je držala i mi po prvi puta upoznajemo mir i neprisutnost borbe.

Čudesno je kako iznenada sve postaje jednostavno, kada dosegemo taj svijet Egosa, kako prirodno je sada činiti ispravne stvari. Naš prijašnji život izgleda nam pun komplikacija i u svojim problemima neshvatljiv. Kad smo jednom odlučili prepoznati se kao ono što stvarno jesmo, sve borbe i napori nestaju, a život postaje jednostavan i prirodan, protječući u skladu.

Život Egosa

Jedna od stvari koja nas začudi kada se doživimo kao Egos je ta, da taj naš pravi svijet daleko nadilazi ovaj ovdje dolje. Čak i oni koji priznaju da je naš zemaljski ja samo privremena pojava unutarnjeg božanskog Ja, često čine pogrešku da gledaju na ovu prolaznu manifestaciju kao pojavu od najveće važnosti i gorućeg interesa za božansko Ja. Stvarnost je sasvim drugačija, Jastvo koje smo mi zapravo, živi svoj vlastiti život, u kojem podređena djelatnost, koju mi nazivamo zemaljskim životom niti izdaleka ne igra toliko važnu ulogu kakvu joj mi pripisujemo. Kada postanemo svjesni sami sebe kao Egosa, mi postajemo istovremeno svjesni aktivnosti kojima smo kao Egos zaokupljeni. Naravno da je jako teško, ako ne i nemoguće, dati bilo kakvu ideju o tim aktivnostima. Mi u našoj budnoj svijesti znamo samo za stvari iz fizičkog svijeta, i kad bi i mogli opisati te stvari izrazima i činjenicama ovog svijeta ovdje dolje, ne bi za nas imale nikakvo značenje.

U svom vlastitom svijetu, Egos je uvijek aktivan na velikom djelu stvaranja. U zajedništvu sa anđeoskim horovima i ostalim visokim bićima, on sudjeluje u djelu stvaranja svijeta, uz pomoć kojeg se ovaj svemir održava. Božji rad je stvaranje, a Egos, budući božanstven, sudjeluje u toj istoj božanskoj stvaralačkoj aktivnosti. Samo je umjetnost u stanju da nam kaže nešto o tom pravom radu božanskog čovjeka i zato se moramo obratiti pjesnicima i muzičarima ako želimo shvatiti nešto o našem djelovanju kao Egos. Nešto o djelovanju našeg pravoga Ja može se naslutiti u „Oslobođenom Prometeju“, gdje „zbor duhova“ pjeva:

„Onda platno mističke mjere pletite;
Sa kraja svijeta i dubina neba,
Duhovi moći i užitka, amo doletite,
Ispunjena nek veseljem je ples i glazba,
Kao što tisuću rijeka tok pada
Ka oceanu sjaja i sklada!“

a nešto dalje, „zbor duhova“ pjeva:

„A našom će izgraditi pjesmom
U polju praznine slobodnom
Jedan svijet Duhom Mudrosti vođenom.“

Pjesma, muzika i zvuk su riječi koje nam najbolje dočaravaju djelovanje Egosu u njegovom vlastitom svijetu, a ipak u tom svijetu naravno ništa nije slično onome što mi ovdje dolje znamo kao zvuk. Međutim, čitavo djelo ostavlja utisak jedne velike simfonije, čije su note i akordi živa bića, koja pjevaju Pjesmu svojeg vlastitog postojanja i stvaranja uz pomoć vlastite snage. To možemo opisati i kao tkanje satkano od svjetla, u kojem bića naliče svjetlim točkama, međusobno spojene svjetlosnim linijama. Ali ništa nije u stanju dati sliku čiste Radosti i krajnjeg Blaženstva koje prožima svijet Egosu, i osjećaj kupanja u svjetlu i "nikad viđene ljepote". U Starom testamentu postoji jedna izreka koja kaže da su prilikom stvaranja svijeta "Sinovi Božji bili omamljeni radošću", i u tom izrazu ima nešto što nas podsjeća na Egosu, koji je istinski sin Božji, ispunjen radošću u svojem vlastitom svijetu.

Čitavo njegovo djelovanje liči na jedan veliki ritual, na jednu ceremonijalnu himnu stvaranja uz pomoć koje se održavaju svjetovi, a sve što mi ovdje na zemlji poznajemo kao Ritual je samo jedna sjena onog velikog rituala, kojega svi mi tako dobro poznajemo u našem vlastitom pravom svijetu. Iz toga razloga nas ceremonije velikih svjetskih religija i slobodnih zidara ponekad podsjećaju na zemlju kojoj pripadamo, u njima čujemo slabe odjeke i dijelove melodije pjesme, koju mi bez prekida pjevamo u svijetu Egosu.

Naš život na Zemlji

Sa stanovišta naše Egos-svijesti nam se naš život na Zemlji čini nestvarnim kao u snu i niti izdaleka tako važnim kao što ga mi obično doživljavamo, iako se običnoj budnoj svijesti čini jako važnim. Kao Egos mi ga vidimo samo kao jednu zadaću, jednu lekciju koju je potrebno naučiti i koju najbolje označava riječ "samo-ostvarenje". Samo ovdje dolje u ovim gušćim svjetovima postoji dovoljno otpora i odijeljenosti da bi se razvio osjećaj individualnosti i svijesti o „Ja“, koja se zatim donosi natrag u veće jedinstvo.

Ako kroz svijet Egosu gledamo na naš život, možemo postići veću smirenost u postojanju koje moramo voditi ovdje dolje na Zemlji, jer duboka je istina da ovdje dolje niti jedna stvar ne znači mnogo a većina njih su sasvim beznačajne. Kada jednom upoznamo sami sebe u punoj slavi kao Egosu, ovaj život dolje nam liči na jednu podređenu djelatnost kojoj posvećujemo jedan mali dio naše svijesti, nešto malo

pažnje, otprilike kao neki državnik koji radi na velikim i važnim zadacima, kada malo pažnje posveti osobnim potrebama koje ga zanimaju.

Ljepota Egosa

U svijetu Egosa ne postoje oblici i boje kakve mi ovdje poznajemo, ali postoji nešto što možemo izraziti oblicima i bojama. Zato možemo govoriti o pojavi Egosa, iako on ne sliči niti jednoj stvari pojavnog svijeta. Zato se ne smije krivo shvatiti ako kažemo da nam se Egos prikazao u jednom prekrasnom ljudskom obliku i da se mi u tom obliku vidimo onakvima kakvi stvarno jesmo. Ljudski oblik u kojem se mi tamo vidimo je istovremeno prikaz našeg stvarnog tipa ili genija, našeg poslanja u velikom Djelu. Tako je jedan Egos kojeg poznajem bio sličan grčkom Apolonu izrađenom od blještavog mramora a ipak bestjelesan, dok je njegov osnovni ton bio inspiracija. Jedan drugi Egos je po svojoj pojavi bio sličan kipu Demetre iz Britanskog muzeja, jedna uzvišena, mirna i vedra pojava koja kao da lebdi nad svijetom kojeg istovremeno pomaže i štiti. Tako svaki Egos ima svoju vlastitu zračecu lijepu pojavu koja izražava njegovo poslanstvo ili genij.

Kada smo našu svijest vratili u svijet Egosa i prepoznali sebe kao takvim, moramo pokušati uvidjeti kakvi smo u tom svijetu i od sada misliti na sebe samo na taj način. Ako smo jednom uvidjeli kakvi smo u stvari, više nikada ne smijemo dopustiti da se zamišljamo onakvima kakvima se vidimo u ogledalu. Kada smo jednom došli do spoznaje da smo božansko Ja, nikada više, niti za trenutak, ne smijemo dozvoliti da padnemo natrag u staru iluziju kako smo mi fizičko tijelo a da je božanski Ja negdje iznad nas. Od sada je obratno, kada govorimo o sebi, govorimo o zračćem biću koje mi zaista jesmo, a ne o tijelima kroz koja se privremeno pojavljuje jedan dio naše svijesti.

Održavanje svijesti Egosa

Iza nas je razvoj koji je trajao eonima, tijekom kojih smo morali mirno podnositi progonstvo u tami vanjskoga svijeta, zato još uvijek postoji sklonost da se kao i do sada ponovo poistovjetimo sa našim tijelima, iako smo na kratko vrijeme prepoznali sebe kao Egosa.

Tu grešku često činimo. Kada smo tijekom meditacije ili neke ceremonije za trenutak iskusili veliko duhovno uzdignuće, kasnije kažemo sami sebi: "Da, bilo je prekrasno, i žao mi je što je prošlo." Ne činite tu grešku, ako iskusite nešto uzvišeno, ako ste se prepoznali kao božansko Ja, kažite: "To je divno i ostati će sa mnom." To je velika razlika. Naša se slabost često očituje na taj način što doživimo uzvišene stvari i onda pustimo da se izgube. Ne gledajte na taj način, budite buntovni i recite sebi: "Neću dozvoliti da se izgubi, zadržati ću ovo božansko ostvarenje, Ja, božanski Ja, to ću i ostati." To je moguće. Svi mi moramo jednog dana ostvariti naše božanske snage i naučiti zadržati poput postojane stvarnosti tu svijest, koju obično imamo samo nekoliko trenutaka, pa zašto to ne bi učinili sada?

Ako dakle sebe poznajete kao Egosa, koji dijeli ovaj život božanske radosti i neizrecivog blaženstva, tada se odlučite da to i ostanete. Ne vraćajte se više u tamu progonstva. Zašto se vraćati u to skućeno postojanje mračnog zatoćeništva koje nazivamo osobnoću, kada možete živjeti na suncu božanskog Života? Zašto ne ostati tamo, djelovati od tamo i živjeti tamo?

IV. POGLAVLJE

SNAGE EGOSA

Ako smo jednom shvatili da smo Egos i ako smo tu spoznaju učvrstili u sebi, tada moramo spoznati i snage koje kao Egos možemo koristiti.

Tu je prije svega ljubav Egos, snaga jedinstva, onaj aspekt Egos kojega mi u teozofskoj terminologiji zovemo Buddhijem.

Kada se svijest Egos šalje u tri tijela, koja zauzme njegova elementarna svijest, jedan dio tragedije se sastoji u tome da se ona počinje osjećati kao odvojeno biće koje se kreće neovisno o čitavom ostalom svijetu. U trenutku kada se vratimo Egosu nestaje ta iluzija odijeljenosti i mi shvaćamo da smo jedinstvo. Tada se događa čudo koje se sastoji u tome što se mi još uvijek prepoznajemo kao individualno biće, ali istovremeno sudjelujemo u životu svakog pojedinog bića, svakog stvorenja. Mi smo život u rastu stablima, život u vodama mora, mi smo život u oblacima i sjaju Sunca, život u svim stvarima. Takva je snaga ljubavi Egos, naše ostvarenje jedinstva na toj razini i jedina pokretačka snaga na Putu savršenstva. Pokretačka snaga prema Božanskom jedinstvu nije volja ili misao, već samo ljubav. Ljubav je ostvarenje jedinstva i što više mi to jedinstvo ostvarujemo, što više postajemo jedno sa Božanskim životom, što smo u većoj mjeri magnetski privučeni tom jedinstvu, tim više osjećamo da volimo sve ljude, stabla i stijene. Pokušajte osjetiti Egosovu snagu zajedništva sa svim stvarima, pokušajte osjetiti kako se vaša svijest stapa sa višom sviješću, sve dok i sama ne postane ta viša svijest.

Prvo pokušajte svoju vlastitu svijest osjetiti kao jedan dio svijesti Majstora i sasvim je stopiti sa Njegovom. Ne razmišljajte o tom jedinstvu sa Majstorom već ga nastojte osjetiti, učinite da to postane stvarnost, tako da sebe doživite kao da ste dio Njega. Ako to učinite, znati ćete da je ljubav jedina pokretačka snaga na Putu, da je intenzitet naše ljubavi i poštovanja prema Majstoru, mjera kojom se možemo osjetiti jedno s Njime, omogućujući Mu da nas prihvati kao Svoje učenike.

Na isti način, ali u mnogo većoj mjeri, proširuje se naša svijest ako pokušamo osjetiti naše jedinstvo sa samim velikim Bratstvom i ako pokušamo osjetiti nešto od izvanrednog jedinstva te Svijesti, koja ima samo jednu Volju, Volju Samog Kralja, a ipak se sastoji od mnogo velikih Bića. Ako smo stvarno u stanju ostvariti jedinstvo te svijesti, biti ćemo privučeni tom jedinstvu i postati jedno s njime, i ono će nas dovesti do prvog od velikih Posvećenja. Ljubav je kao magnet, ona nas uvodi i čini da postajemo jedno sa onime što volimo, i ako nam uspije ostvariti ljubav Egos i osjetiti kako se izljuje na sve, na svako stvorenje u ovome velikom svijetu, to će nas sasvim sigurno dovesti do cilja razvoja, jedinstva sa Božanskim.

Ako to osjećamo, tada smo sposobni razumjeti što znači okultna izreka: "Rasti kao što raste cvijet". Kada cvijet osjeti toplinu sunčevih zraka, otvara se i raste prema zrakama Sunca žudeći za njime. Ljubav za sunčevim svjetlom čini da cvijet raste, isto tako, ljubav duše prema svjetlu božanskog Sunca čini da raste duša. Nema nikakvog napora u rastu, nikakve žurbe niti naprezanja u napredovanju, to je prirodno ujedinjenje sa onim što volimo. Zato naša ljubav mora biti sveobuhvatna i ne smije ništa isključivati, ona se mora slobodno izljevati na sve stvari, jer u svim stvarima je božanski Život kojeg tražimo. Ako isključimo bilo koju stvar ili biće, ako je odvojimo od nas, isključujemo time i sam božanski Život i tako otežavamo naše svjesno ujedinjenje s njime. Mislite na Krista kao na Srce Jedinstva svih stvari, osjetite Njegovu Ljubav kao ljubav koja sve spaja i ako Njega volite, osjetiti ćete ljubav prema svim stvarima. Mi ćemo tada početi shvaćati istinitost Njegovih riječi da ono što smo učinili najmanjem od naše braće, učinili ste Njemu!"

Kada doživimo tu naročitu snagu Egosa, ne smijemo ostati kod samog razmišljanja i intelektualnog shvaćanja ljubavi, moramo osjetiti tu ljubav Egosa, moramo postati ta ljubav i tada uz pomoć njenih krila izdići se do viših stvari. To je snaga koju moramo naučiti svjesno upotrebljavati.

Volja Egosa

Sljedeća snaga Egosa koju moramo naučiti ostvarivati kao našu vlastitu snagu, to je snaga volje, koju u Teozofiji zovemo Atma. Mi ovu snagu, koja je stvarno božanska, ne smijemo zamijeniti sa onom slabom i neodređenom koju u svakodnevnom životu nazivamo "voljom". Jedva da postoji neka riječ koja se tako često krivo shvaća i zloupotrebljava. Mi tu riječ upotrebljavamo onda, kada bi u stvari trebali reći "želja" ili "težnja". Za nekog čovjeka kažemo da ima „slabu volju“ ako uopće postoji nešto što bi moglo biti kao slaba volja, i govorimo o „sukobu volja“ kad mi zapravo mislimo na sukob sebičnih želja. Kao što smo već prije spomenuli, Coue i Baudouin se služe tom riječju kada u stvari misle na plašljivi i slabašan otpor, zato je i rezultat jednog velikog djela moderne psihologije tako zamršen.

Prije svega, moramo se odviknuti od raširenog mišljenja kako volja uopće nešto čini, da mi uopće nešto izvodimo uz pomoć napora volje. Djelovanje i činjenje nije manifestacija volje već jednog sasvim drugog aspekta Egosa, stvaralačke djelatnosti. Volja je vladar, volja je kralj koji kaže: "To se mora uraditi", ali on sam ne čini ništa. Psihološki gledano, volja je snaga koja se očituje u tome da svijest održimo usmjerenu na jedan predmet i isključimo sve ostalo. Iz toga je vidljivo da je volja mirna, tiha i nepomična snaga, snaga koja je u stanju držati samo jednu stvar, a sve druge isključiti. A to je jedna strahovita snaga, tim više što je rijetko kada ispravno shvaćena.

Ne slaba volja, već neobuzdana imaginacija

Mi ovo što je rečeno možemo najbolje razumjeti ako istražimo neke slučajeve, u kojima, kako običnim rječnikom kažemo, naša volja nije dovoljno jaka. Zamislimo da smo odlučili ustati u šest sati ujutro. Kada dođe vrijeme i mi se probudimo, naravno da smo pospani i teški. Kad bi sada našu volju upotrijebili na ispravan način, ustajanje nam ne bi pričinjavalo nikakav problem. Mi bi naime imali na umu samo jednu misao, ustajanje, sve drugo bi isključili i tako ne bi bilo nikakve borbe. Ali mi našoj stvaralačkoj imaginaciji dozvoljavamo da se poigrava sa problemom ustajanja, mi počinjemo zamišljati kako će neugodno hladno biti ustati iz toplog kreveta i oblačiti se u mraku, a sa druge strane zamišljamo kako bi ugodno bilo malo duže ostati u krevetu ili čak ponovo zaspiti. Na taj smo način stvorili slike koje teže svojem ostvarenju i koje uzrokuju da na kraju ostanemo u krevetu. Otpor kojeg im tada počinjemo pružati je prilično slab, pa i kada bi pobijedili, priredili smo si jednu nepotrebnu borbu koja troši našu životnu snagu i koja je mogla biti sa lakoćom izbjegnuta. Time što nismo ustali nismo pokazali slabu volju, već neobuzdanu Imaginaciju. Ispravna upotreba volje bi se sastojala u tome da smo stvaralačku misao ili imaginaciju usmjerili na samo jednu predodžbu, na ustajanje, isključujući svaku drugu sliku ili predstavu. Da smo tako postupili, mi imaginaciji ne bi dozvolili igrati se sa mislima kao što su nelagoda ustajanja i ugodna ležanja u krevetu, mi ne bi imali niti najmanjih teškoća da smjesta ustanemo. Hamlet je stvarno izrekao duboku psihološku istinu, kada je rekao: "Izvorna boja odluke postaje bolesna uslijed bljedila misli". Snaga unutarnje volje se sastoji u usmjeravanju svijesti na jedan određeni objekt i isključivanju svake misli, svakog osjećaja, svake osobe ili utjecaja koji bi nas u tome mogli smetati ili odvratiti našu pažnju.

Da navedemo još jedan primjer: svatko od nas je doživio neugodan osjećaj, koji se javlja kada iz velike visine želimo skočiti u vodu. Odlučili smo to učiniti, ali neposredno prije skoka ustuknemo i koji puta

nam je potrebno mnogo vremena da opet steknemo dovoljno hrabrosti, kako mi to kažemo, da bi izveli skok. No što se stvarno dogodilo? Mi našoj imaginaciji dozvoljavamo da stvori sliku kako ćemo nezgodno pasti i kako bi to bilo bolje izbjeći. Kada smo proizveli takvu stvaralačku sliku, ona će naravno predstavljati prepreku, skok u vodu je obojen strahom, dok nam je nešto ranije izgledao privlačno. Rješenje se opet sastoji u tome da volju usmjerimo na samo jedan objekt, na namjeravani skok. Moramo isključiti svaku misao, osjećaj ili utjecaj koji bi nas mogao smetati u našoj namjeri. Tada ćemo vidjeti da nije tako teško učiniti upravo ono što želimo.

Upotreba volje u okultizmu

Ako sve ovo primijenimo na upotrebu volje u cilju postizanja savršenstva, koje je naš cilj, tada nam je jasno zašto su neuspjesi tako brojni. Mi donosimo odluku da ćemo postići cilj i izvesti ono što je naše duhovno određenje. Pri tome donosimo odluke koje se odnose na naša djela i ponašanje, odluke koje smatramo značajnima. Ako volju usmjerimo na samo jedan cilj i isključimo sve što bi nas moglo smetati, mi ne bi imali nikakvih poteškoća niti borbe. U stvarnosti mi činimo sljedeće, kada se pruži mogućnost da slijedimo određeni pravac našeg djelovanja, mi počinjemo razmišljati o manama i prednostima u vezi sa takvim djelovanjem. Stvorivši takve slike ili misaone oblike mi ih jačamo uz pomoć osjećaja i želja koje postaju preprekama na našem putu čim pokušamo izvesti našu prvobitnu namjeru. Tada počinje borba sa svim nevoljama koje je prate, patnjama, iscrpljenošću tijela i opasnošću da ne ispunimo zadatak kojeg smo si postavili. Sve to skupa nije samo pogrešno već i nepotrebno. Ako upotrijebimo volju onako kako bi se ona morala upotrebljavati, ako se držimo jedne namjere i ničega više, ne može doći do nikakvih teškoća. Ali onoga trenutka kada dopustimo da u našu svijest prodre jedna ometajuća misao ili utjecaj i obuzme našu pažnju, tog trenutka smo izgubljeni. Naravno da moramo uzeti u obzir okolnosti i upotrijebiti našu sposobnost rasuđivanja, ali nikada ne smijemo dopustiti da vanjski utjecaji ometaju naš način rada.

Pokušajte sada u sebi doživjeti ovu volju, pokušajte vidjeti kako ona ispunjava vašu svijest poput blještavog bijelog svjetla, osjeti kako je nesavladiva i kako ima moć zadržavanje namjere do ispunjenja. Ako smo jednom osjetili i stvarno doživjeli tu istinsku snagu volje, nikada više ne možemo reći da je volja slaba! To je jedna uistinu božanska Snaga i sve dok ne razumijemo njenu djelotvornost i značenje u našem životu, mi ne ćemo moći ispuniti naše određenje.

Upotrijebite sada ovu snagu volje kako bi u svojoj svijesti zadržali samo jedan jedini cilj, savršenstvo radi svijeta. To mora postati vaša jedina strast koja će vas potpuno obuzeti i ovladati vama i ništa vas ne smije odvratiti od toga. Ne mislite kako je to jedna sebična želja, sve dok tako mislite, još niste stupili u svijet Egoša i niste shvatili što znači jedinstvo. Tek kada razumijemo, tek kada znamo da je sve što je stvoreno jedna cjelina, savršeno i nerazorivo jedno, tada shvaćamo da je nešto što bi se moglo nazvati individualnim izbavljenjem nemoguće. Izbavljenje ili savršenstvo znači jedinstvo sa božanskim Životom koji je u svim stvarima i zato nikada ne može biti individualno, nikada ne može biti svojina nekolicine izabranih. Postignuće svakog pojedinca je savršenstvo svih, ako jedno ljudsko biće postigne adeptstvo, tada trijumfira čitavo čovječanstvo, cijelo stvaralaštvo, i stvorena je jedna nova veza koja čovječanstvo vraća Bogu, rođena je jedna snaga koja će olakšati patnju svijeta. Kada se u Danteovoj "Božanskoj komediji" jedna duša oslobodi čistilišta i stupi u raj, raduje se čitavo čistilište. To je doslovno istina, savršenstvo svakog pojedinog čovjeka je radost za sva bića i zato to uvijek znači mnogo više od jednostavnog individualnog postignuća. Želja za savršenstvom je želja da se iluzija odvojenog postojanja zamijeni stvarnošću univerzalnog života, i zato se sebičnost i savršenstvo međusobno isključuju.

Pokušajte sada ovu stvarno Božansku snagu, koju svatko od nas posjeduje, upotrijebiti za najveći od svih ciljeva, usredotočite čitavu svoju svijest na viziju savršenstva i nastojte da ona upravlja svime što činite. U početku će to biti naporno i biti će potrebno uložiti trud da bi se bavili svakidašnjim radom dok svijest ostaje usmjerena na više stvari, ali uskoro će to postati navikom i volja za savršenstvom će postati stalnom pozadinom na koju ćemo vesti uzorak našeg dnevnog života.

Mi smo Put

U jednom određenom smislu, mi smo već u ovom trenutku savršeni i božanski. Pravi ti, stvarno biće, nije prolazna i stalno promjenjiva sjena koju zovemo sadašnjošću, već je to čitava tvoja prošlost i budućnost, kompletno biće, koje već u sebi sadrži čitav proces svog razvoja. Mi smo zato istovremeno primitivni i savršeni ljudi, a ono čemu stremimo u stvarnosti je već naše, tajna evolucije se sastoji u tome da postanemo ono što već jesmo. Tek tada smo u stanju shvatiti smisao jednog drugog često upotrebljavanog okultnog izraza, koji glasi da "mi sami moramo postati Put". To je savršeno točno, pa ipak mi to znamo tek onda kada smo u našoj svijesti Egosu vidjeli da cilj i svrha savršenstva, postizanje adeptstva, nije nešto daleko i nama strano čemu se moramo približavati izvana, već da je to naša vlastita unutarinja božanstvenost, naše vlastito unutarne Ja. Ako dakle znamo što to znači postati Putem, tada znamo i to da se nikada ništa na ovoj Zemlji ne može ispriječiti između nas i našega cilja, mi smo ga vidjeli i postali jedno sa njime, to je isto kao da smo vidjeli našu vlastitu božanstvenost i da se cilj nalazi u centru našeg vlastitog bića. Tada Put savršenstva postaje obično razvijanje naše vlastite božanstvenosti.

Snaga stvaralačkog mišljenja

Kada smo izgradili Egosove snage ljubavi i volje, moramo otkriti njegovu treću veliku snagu, snagu stvaralačkog mišljenja ili Manasa, kako tu snagu zovemo u Teozofiji. Mišljenje u nama je pojava Boga kao Svetog Duha, isto kao što je volja pojava Boga Oca a ljubav pojava Sina. Bog kao Sveti Duh je Bog u stvaralačkoj djelatnosti, Bog Stvoritelj, a kada u sebi probudimo tu snagu, tada smo obuzeti inspiracijom, bezgraničnom sposobnošću stvaranja i moći da činimo djela. Samo misao u nama je ona koja čini stvari, samo misao koja stvara i koja provodi ono što volja odluči. Ako je volja kralj, misao je premijer, a djelatnost našeg stvaralačkog mišljenja bi morala biti uvijek vođena voljom. Stvaralačka snaga Egosu se čini bezgraničnom, i kada je jednom ostvarimo, tada znamo da mi kao Egos možemo "činiti sve stvari", u sebi osjećamo jednu bezgraničnu stvaralačku energiju pretvaranja u djelo svega što je volja odlučila. Do ostvarenja u djelu može doći samo ako u nama djeluje ta treća snaga, stvaralačko mišljenje ili imaginacija. Zato je ta snaga za čovjeka toliko opasna, sve dok ne nauči svjesno upravljati njome, jer ako u tome zakaže tada će tom snagom upravljati njegova niža priroda, a on sam će postati njenim robom.

Upotreba triju snaga

To su dakle tri snage Egosu ili bolje rečeno njegova trostruka snaga, jer ta su tri aspekta jedno ili istinsko trojstvo. Kada smo jednom ostvarili i osjetili te tri snage u velikom djelu, tada ih moramo pokušati upotrebljavati istovremeno, kako se one i moraju upotrebljavati, jer su jedna cjelina. Upotrijebite volju da bi vaš cilj bio savršenstvo svijeta radi, upotrijebite ljubav kako bi postali jedno sa ciljem i sasvim se stopili sa njime i upotrijebite svoje mišljenje da bi stvorili i ostvarili svoj cilj. Uspjeh je moguć samo ako

se te tri snage upotrebljavaju ujedinjene, ali tada ne postoji ništa više što mi ne bi mogli postići, jer moć Egos je božanska i zato bezgranična.

To ne bi smjeli činiti samo u rijetkim trenucima. To bi nam moralo postati navikom u svemu, ma što radili. Tajna duhovnog postignuća se prije svega sastoji u sljedećem, ako smo jednom potpuno i sasvim shvatili da smo mi Egos i ako smo postali svjesni snaga našeg Egos, tada više ne smijemo pasti u staru kolotečinu uobičajene tjelesne svijesti već se moramo održati na visini koju smo postigli, pa i ako će nam to u početku ličiti na nadljudski napor. Dijagram našeg duhovnog života vrlo često pokazuje jednu valovitu krivulju koja se diže i spušta, mi se izdižemo do uzvišenih duhovnih visina, da bi u sljedećem trenutku opet pali na raniji stupanj. Ako želimo nešto postići, mi to ne smijemo dozvoliti. Kada nas prilikom meditacije ili nekom drugom prilikom obuzme rijedak osjećaj uzvišenosti i razumjevanja, mi se njega moramo držati sa krajnjom ustrajnošću, ostajući na visini koju smo osvojili, bez obzira na sve ostalo. Možda će to u prvim danima predstavljati težak napor, ali uskoro će postati navikom i mi ćemo obavljati naš uobičajen posao ne napuštajući visinu koju smo osvojili. Konačno, to je naš pravi dom u kojem mi sada živimo, to nije strana zemlja u koju pokušavamo prodrijeti, već naš vlastiti božanski dom koji smo samo na kratko vrijeme napustili.

V. POGLAVLJE

POVRATAK IZ PROGONSTVA

Ostvarivši se kao Egos, mi sada možemo promatrati naša tri niža tijela i odlučiti da ih učinimo trima slugama u tri svijeta iluzije i ne dozvolivši im da budu išta više od toga. Mi više ne silazimo u njih, mi se više ne upetljavamo u ove svjetove iluzije, mi se više ne identificiramo sa ta tri tijela, niti dozvoljavamo da elementalna svijest obuzme svijest Egos i ovlada njime. Mi moramo ostati na našem planinskom vrhu sa kojeg se pruža neograničen pogled na život pred našim očima, i sa tog mjesta mi moramo djelovati, misliti i osjećati. To je moguće i mi to moramo učiniti.

Promatrajte sa tog vrhunca svoja tri tijela. Pogledajte svoje mentalno tijelo koje je sada očišćeno od beskorisnih svakidašnjih misaonih oblika i iz unutra stvorite snažni misaoni oblik savršenstva za volju svijeta. Čvrsto je držite jednim dijelom svoje volje, ne dopuštajući joj da se izgubi, jer je to misaoni oblik koji će od sada vladati vašim svakidašnjim životom. Čvrsto držite u rukama svoje mentalno tijelo i zapovjedite mu, da od sada više ne smiju nastati nikakve misaone slike i nikakvi misaoni oblici bez vašeg pristanka, ma kako veliko bilo vanjsko iskušenje.

Tada obratite pažnju na svoje osjećajno tijelo. Donesite odluku da ćete ga zadržati onakvim kakvoga ste ga vidjeli, oživljenog iznutra osjećajima Ja. Preplavite ga ljubavlju za sva bića, predanošću, simpatijom i duhovnim stremljenjem. Promatrajte kako ti osjećaji zrače iz središta toga tijela, gledajte kako ono pulsira ovim novim ritmom života i donesite odluku, da na vaše astralno tijelo nikada više ne smije utjecati ništa izvana.

Sada obratite pažnju na svoje eteričko i fizičko tijelo i donesite odluku da i ona moraju postati nositeljima vaše volje. Promatrajte kako se ta volja očituje u tijelu, promatrajte kako božanska energija teče iz vašeg Jastva u fizičko tijelo i osjetite kako se ono iznutra obnavlja. To je istina o obnavljanju fizičkog tijela, ako u njemu prepoznamo nosioca Atme naše tijelo će biti obnovljeno, zdravo i snažno, oslobođeno bolesti i svih teškoća koje ima sve dok je samo dio fizičkog svijeta. Oslobodite ga ropstva. Ono mora biti u svijetu, ali ne od svijeta. Ono mora biti najprisnije povezano sa Ja, a ne sa svijetom. Sva vaša tijela moraju biti podređena Jastvu, a snage Jastva moraju zračiti kroz njih. Učinite ih savršenim

provodnicama za tri velike snage Egosu, ali nikada ne dopustite da se zapetljate, ostanite na svojem vrhuncu i sa njega promatrajte niže svjetove.

Na taj način vaš život postaje božanski sretan, sve vaše teškoće nestaju, jer kako može postojati nesklad, ako ste postali svjesni svoje božanstvenosti? Ako se i dogode stvari koje su ranije uzrokovale toliko patnji i nemira jer ste dozvolili sebi da se identificirate sa svojim tijelima, od sada ćete sebe gledati kao Egosu i za vas više neće postojati borba. Vi ste sada stvorili jednu misao savršenstva koja vlada vašim umnim tijelom i ništa vas više ne može uznemiriti, jer postoji zakon da mentalnim tijelom ne mogu istovremeno vladati dvije misaone slike. Sve dok u nama zadržavamo tu mentalnu sliku savršenstva, mi se možemo baviti našim uobičajenim radom, a ta misaona slika će uvijek prevladavati i ništa drugo ne može zaokupiti mentalno tijelo i nametnuti mu nešto što mi ne želimo.

Mislite dakle neprekidno na to da živite iznutra, nikada više nemojte dozvoliti svojim tijelima da se domognu vaše svijesti i da zatome znanje o Jastvu. Donesite konačnu odluku da vi, duša, želite ostati u svom božanskom domu, u kojem želite ostati. Nemojte ponovno činiti grešku da padnete na razinu kojoj ne pripadate. Ne plašite se toga da samoga sebe nazovete božanskim. U tome nema oholosti, u tome nikada ne može biti oholosti jer oholost je izdvajanje, a ako smo se jednom stvarno prepoznali kao Egosu, osjećamo se stopljenim u jednom moru svijesti, osjećamo se jedno sa velikom sveobuhvatnom sviješću, tako da i sama pomisao na odvajanje postaje smiješna. Mi smo sigurni od te iluzije, jer sve što činimo, činimo kroz nas, kada osjećamo, mislimo i djelujemo, to je život Jastva koji se izlijeva u svijet oko nas.

U tom stanju svijesti, mi znamo sebe kao jedno sa Majstorom, mi imamo udjela u blaženstvu Njegove Prisutnosti i u Njegovoj Prisutnosti sve stvari postaju lake. U Njegovoj Prisutnosti ne može postojati druga želja osim jedne, još čvršće se povezati sa Njime. U Njegovoj prisutnosti je nemoguće činiti nedostojne, ružne stvari, koje smo ranije činili. Mi možemo samo pokušati postati tako veliki kakav je On, veliki u poletu naših osjećaja i misli i božanski kako je božanski On.

Tako je put Egosu put posvećenja. Posvećenje je proces u kojem se svijest koja se inkarnirala u tijelima i identificirala sa njima trajno spoji sa roditeljskom sviješću, koju je jedno vrijeme zaboravila. To je početak jednog novog života, svjesnog života Egosu, usprkos tome što on djeluje kroz tri tijela.

Kvalifikacije za Posvećenje date su na razne načine, ali ako nam uspije da svijest Egosu zadržimo kao nešto stalno, mi ćemo neizbježno steći i sve neophodne osobine. Svijest Egosu donosi sposobnost razlučivanja, jer iz svijeta Egosu mi život vidimo u ispravnoj perspektivi. Svijest Egosu donosi beželjnost, jer kada se inkarnirana svijest oslobodila svoje vezanosti za niša tijela koja su njome vladala, ona više ne slijede svoje vlastite zahtjeve već se pokorava volji Egosu. Svijest Egosu znači ispravan život, jer naš život više nije život svijesti podložne utjecajima nižih tijela već život Egosu samog, a to je ispravan život. Svijest Egosu znači ljubav u najširem smislu, jer svijet Egosu je svijet jedinstva i mi ne možemo stupiti u dodir sviješću Egosu a da se ne osjetimo jedno sa svime što jest.

Ako se trudimo ostati u prisutnosti Egosu, to nas vodi neposrednom cilju našeg razvoja, Posvećenju, ali sasvim neovisno od toga, onome tko to postigne to stanje donosi duboku i trajnu radost, snagu i mir, u tome se sastoji početak jednog novog života.

Svi mi možemo postići ovo ostvarenje, svi možemo težiti onome što u stvari jesmo. To nije ništa strano, ništa što leži izvan nas, nešto što bi mi najprije morali osvojiti. Potrebno je samo da stupimo u svijet kojem pripadamo, potrebno je da težimo samo onome što u stvari jesmo.

Radujmo se u našoj vlastitoj božanstvenosti, prihvatimo nasljeđe našeg božanskog porijekla koje nam pripada i donesimo odluku da se vratimo u zemlju našeg rođenja, iz koje smo tolike hiljade godina bili

prognani u ove svjetove tame i patnji. Neka blagoslov Majstora kojima služimo bude sa nama, neka nas Njihova ljubav i štiti i pokriva, sve dok i mi ne stanemo tamo gdje Oni stoje, sve dok ne postanemo Savršeni Ljudi.

Pogovor

Svaki čovjek mora istražiti svijet svoje svijesti, koji je većini nas tako malo poznat, svatko tko stvarno želi postati ono što u stvari i jeste, Egos koji živi u svojem vlastitom svijetu, koji koristi svoja tri tijela kao nositelje svoje svijesti i ne dozvoljava da ona koriste njega. U stvari, ovo mističko putovanje, koje je opisano na prethodnim stranicama, jedna je vježba, kojoj se moraju podvrgnuti svi koji se nalaze tako daleko, da zauvijek žele zadržati svijest Egos. Naš cilj je ostati na visini Egos i kada to jednom postignemo ne dozvoliti da se ponovno vratimo u staru kolotečinu poslušnosti robovanja tijelima. Nekima će to možda uspjeti već iz prvog pokušaja, neke će obuzeti uzbuđenje ili problemi te će ponovo pasti u stari način mišljenja i prije nego se snađu. Ali u oba slučaja je redovita vježba svijesti Egos jedna neophodnost, sa jedne strane da bi zadržali stečeno, a sa druge da bi ponovo stekli ono što je opasno da bi bilo izgubljeno.

Kako je u prethodnim poglavljima na raznim točkama data jedna velika količina objašnjenja, onima koji žele pokušati stvarnu duhovnu vježbu provesti u praksi, možda to ne će tako lako poći za rukom. Zato će možda biti dobro da ponovimo glavne točke naših vježbi za one koji se nalaze na putu traženja svijesti Egos. Moramo shvatiti da postoje mnogi putevi koji vode istome cilju, ali put koji je opisan u ovoj knjizi pokazao se najprikladnijim u mnogo slučajeva i korisnim za ljude različitih karaktera. Zato bih to radije nazvao vježbom nego meditacijom, iako bi svaka meditacija mogla biti vježba. Ako se tom vježbom bavi grupa ljudi, možda će se pokazati korisnim da jedan od članova grupe tiho naznači stupnjeve vježbe, tako da se svi napori pojedinaca usklade. Kao i kod svake meditacije, i ovdje je mnogo važnije da se fizičko tijelo ugodno osjeća, od zauzimanja bilo kakvog orijentalnog položaja, ali ipak je dobro izabrati prostoriju u kojoj ćemo biti nesmetani i gdje možemo naći mir.

EGOS - MEDITACIJA

Ako u vježbi sudjeluje grupa ljudi, započnite misliti na jedinstvo grupe i pokušajte osjetiti to jedinstvo.

Mislite na neki visoki ideal, po mogućnosti na jednog Majstora Mudrosti i pokušajte osjetiti prema Njemu ljubav i predanost.

Mislite na svoje fizičko tijelo i gledajte na njega kao na svojeg slugu u fizičkom svijetu, osjetite ga zdravog i jakog i iznutra oživljenog.

Zatim povucite centar svijesti iz fizičkog i eteričkog tijela i pogledajte na astralno tijelo. Očistite ga od svih emocija i želja koje ga preplavljuju i učinite da kroz njega prostruje više emocije. Osjetite ljubav za sva bića, predanost Najvišem, simpatiju za sve koji pate i duhovno stremljenje. Pustite da vam emocije neprekidno zrače iz astralnog tijela.

Nakon toga povucite centar svijesti iz astralnog tijela i pogledajte mentalno tijelo. Očistite ga od svih misaonih oblika i slika, i izlijte kroz njega svjetlo višeg uma i pustite da zrači kroz mentalno tijelo.

U mentalnom tijelu stvorite svoju sliku kao savršenog čovjeka, savršenog u ljubavi, volji i mišljenju i ispunite mentalno tijelo tom slikom.

Povucite centar svijesti i iz mentalnog tijela i osjetite tri tijela kao savršeno upravljane instrumente snagom Egos.

Ostvarite se kao Egos, dovedite svoju svijest u njega i spoznajte da ste vi Egos i da živite u svojem vlastitom svijetu radosti i ljepote, osjetite radost i slobodu, gledajte sjaj svojega vlastitog svijeta i znajte da je to vaš vlastiti pravi dom.

A sada ostvarite snage Egos. Prvo svoju snagu ljubavi jedinstva sa svim stvarima.

Osjetite jedinstvo sa Majstorom, nastojte osjetiti da ste dio Njegove svijesti.

Sljedeće nastojte osjetiti jedinstvo Bratstva, osjetite onu Veliku Svijest koja prožima čitav svijet i spoznajte da je sve u Tome jedno, potpuno jedno.

Zatim osjetite jedinstvo sa svime što živi, sa cijelom prirodom, sa čitavim čovječanstvom. Osjetite ljubav prema svim bićima i nastojte osjetiti kako se vaša svijest rastače u univerzalnoj svijesti.

Osjetite blaženstvo tog jedinstva i osjetite kako nošeni tom ljubavlju možete doseći srce svih stvari, ljubav Krista, osjetite se dijelom Njegovog života i Njegove ljubavi.

Sada ostvarite volju Egos, Atmu. Osjetite kako ispunjava vašu svijest slično svemoćnom svjetlu i osjetite da je Njegova snaga neodoljiva.

Upotrijebite volju da vidite jedinu svrhu koja je „savršenstvo zbog svijeta“, isključite sve druge stvari, ispunite čitavu svijest tom jednom svrhom, sve dok i sami ne postanete ta svrha.

Sada ostvarite stvaralačku energiju Egos, Manas. Osjetite bezgraničnu stvaralačku energiju i upotrijebite je da bi stvorili zamisao savršenstva i ispunite je stvaralačkom snagom da se može ostvariti.

Sada upotrijebite sve tri snage zajedno, volju da vidite jedinu svrhu ("savršenstvo zbog svijeta"), ljubav da bi privukli tu svrhu i postali jedno sa njom, i mišljenje da je stvorite i izvedete. Budite uporni u tome tijekom čitavog dana.

Zatim još jednom ostvarite sebe samoga kao Egos, pokušajte vidjeti ljepotu svog vlastitog svijeta, svoju vlastitu ljepotu u tom svijetu, i donesite odluku da održite to stanje svijesti Egos, bez obzira na to što se događa tijekom dana.

Tada usmjerite pogled na svoja tri tijela, ali ne ulazite ponovno u njih.

Pogledajte prvo svoje mentalno tijelo, izlijte kroz njega svjetlo višeg uma i nastojte u njemu ponovo stvoriti sliku sebe kao savršenog čovjeka.

Zatim pogledajte emocionalno tijelo i izlijte kroz njega emocije Egos, ljubav prema svim bićima, predanost Najvišem, simpatiju za sve koji pate, duhovno stremljenje. Neka to zrači postojano i svo vrijeme.

Konačno pogledajte eteričko i fizičko tijelo, i vidite u njima izraz volje, Atme, i išćite da budu zdrava i jaka, zračeći unutarnjom vitalnošću, preobrazbom.

Na taj način učinite ova tri tijela savršenim provodnicama snaga Egos i pustite da snage Egos zrače kroz njih.

Ali uvijek i pod svim okolnostima gledajte sebe kao Egos i neprekidno održavajte stanje svijesti Egos.

Konačno pošaljite jedan duhovni blagoslov u svoju okolinu, izljevajući snage koje ste ostvarili.

Prilikom završetka vježbe ne vraćajte se više u svijest tijela, već pokušajte zadržati svijest Egos tijekom cijeloga dana, zadržavajući na njoj jedan dio svoje pažnje dok se bavite stvarima vašeg svakodnevnog života.